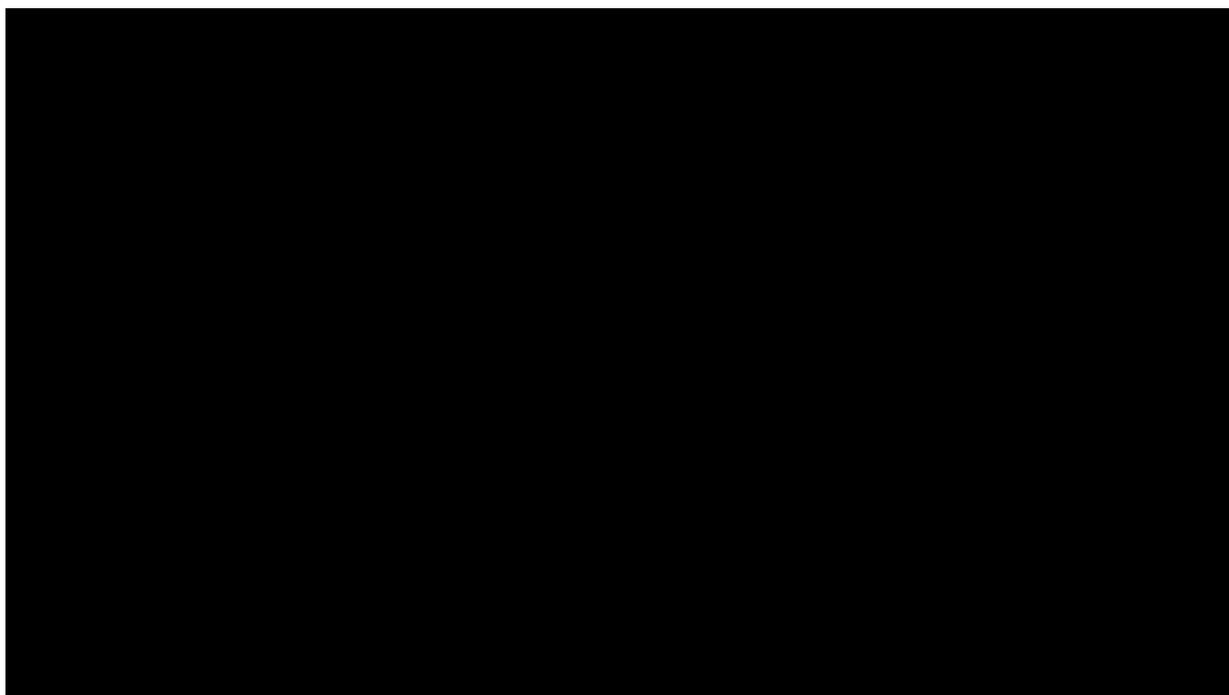

19.10.2023

VIDEO// Podcast „Dă sens banilor”, episodul 10. Despre sprijinul oferit de SUA pentru accelerarea reformelor și inovațiilor în domeniul financiar-bancar în Republica Moldova

Invitatul jurnalistei Liliana Barbăroșie este Ambasadorul SUA în Republica Moldova, Kent D. Logsdon..

Toate podcasturile ^[1]

Acest podcast este produs de BNM, în scopul educației financiare a cetățenilor.

Opiniile exprimate în acest podcast nu reprezintă punctul de vedere oficial al BNM.

Transcrierea podcastului „Dă sens banilor”:

Stimate Domnule Ambasador, Vă mulțumim că ați acceptat să ne fiți alături în podcastul nostru. Participarea Dumneavoastră înseamnă foarte mult pentru noi și Vă suntem recunoscători pentru acest fapt.

Kent D. Logsdon: Mulțumesc pentru invitație. Este o inițiativă foarte importantă. Mă bucur să aflu ca aveți un astfel de podcast despre educația financiară. Deci, mă bucur că m-ați invitat.

În podcastul nostru discutăm mult despre educația financiară. Credem că informarea populației cu privire la finanțe constituie un aspect crucial, în special în timpul unor vremuri incerte. Cum credeți, când este momentul oportun pentru a începe a învăța despre bani?

Kent D. Logsdon: Este o întrebare foarte bună. Cu cât mai devreme, cu atât mai bine. Cred ca este cu adevărat important pentru noi toți să învățăm despre bani, despre bugetare, să promovăm educația financiară, de aceea eu mă bucur mult că noi, prin intermediul USAID, lucrăm cu BNM ca să vorbim despre educația financiară și să oferim niște instrumente care credem că vor fi utile.

Când încep copiii din SUA să învețe despre bani?

Kent D. Logsdon: Este o întrebare minunată. Cred că educația financiară este un proces în continuă schimbare pe parcursul timpului, la fel ca și tehnologia care se schimbă constant. De obicei, copiii încep să învețe despre finanțe în jurul vârstei de 5-6 ani, cel puțin așa am făcut eu, când începi să primești o sumă mică de bani și mergi la magazin să cumperi ceva. Dar face parte, de asemenea, din procesul de creștere. Încă în liceu, în special, cred că majoritatea școlilor americane se asigură că oferă cursuri despre cum să fii un cetățean responsabil și, de asemenea, despre cum să gestionezi banii. Deci, în majoritatea școlilor un astfel de curs este obligatoriu înainte de absolvire, care atestă că știi cum să gestionezi finanțele, și asta înseamnă nu doar cheltuieli și venituri, ci și cum să faci un buget, cum să ai grijă de finanțele tale, să te gândești la cum ar putea arăta o ipotecă, ce faci cu salariul? Este destul de amuzant, pentru că copiii mei au crescut în străinătate, așa că, fiind americani, erau puțin în urma colegilor lor, pentru că nu erau obișnuiți să gestioneze banii, cu siguranță nu erau obișnuiți să lucreze cu dolari americani. Așa că a fost o experiență distractivă pentru noi și am găsit chiar și câteva jocuri, pe care le puteam juca cu ei pentru a-i învăța despre banii americani, pentru că la vârsta la care s-au întors în SUA nu cunoșteau unele dintre aceste concepte.

Banca Națională a Moldovei se pregătește să lanseze o campanie extinsă de educație financiară cu ajutorul Proiectului Reforme Instituționale și Structurale în Moldova (MISRA) finanțat de USAID. Această cooperare va duce, de asemenea, la dezvoltarea Strategiei Naționale de Educație Financiară. Cum credeți, care vor fi rezultatele acestor inițiative?

Kent D. Logsdon: Suntem foarte entuziasmați de această inițiativă, deoarece credem că va ajuta instituțiile la nivel național, de la care credem că Moldova poate beneficia și va permite tinerilor să dobândească o adevărată educație financiară încă de la început. Acum, există diverse modalități interactive minunate de a învăța despre bani. Nu este vorba doar de a discuta despre acest subiect sau de a citi dintr-o carte. Poți învăța întotdeauna într-un mod interactiv. Credem că prin colaborarea cu BNM pentru a lansa această campanie națională de educație financiară vom ajuta toți cetățenii Moldovei, în special tinerii, să învețe despre gestionarea banilor, despre cum să folosească banii, inclusiv online. Deoarece multe dintre tranzacțiile financiare sunt acum efectuate online. Acest lucru are o importanță dublă, deoarece trebuie să navighezi pe internet și să știi cum să gestionezi banii în viața de zi cu zi. Cred că aceasta este o inițiativă minunată.

În opinia Dumneavoastră, în condițiile actuale, educația financiară și deținerea abilităților digitale sunt interconectate? Care este perspectiva Dumneavoastră în acest sens?

Kent D. Logsdon: Cred că este, de fapt, foarte strâns legat de abilitățile digitale, și de ceea ce învață copiii astăzi, și cât de mult se bazează pe mediul online. De fapt, cred că este atât de strâns legat, încât poate deveni puțin periculos pentru copii, pentru că atunci când totul este online nu este tangibil. Nu atingi ceva, nu simți banii efectiv. Când eram copil, când aveam un dolar și cumpăram ceva și primeam 50 de cenți rest, asta era ceea ce aveam. Dar când totul este online și faci pur și simplu clic pe un buton pentru a cumpăra ceva, nu ai aceeași senzație. Banii par să dispară pur și simplu. Și pot spune, din experiența mea personală cu propriii mei copii, că înțelegerea acestui aspect este crucială. Chiar dacă este online, sunt totuși bani și este esențial ca copiii să înțeleagă acest lucru.

Aici, în Moldova, este de asemenea legat cu lucrurile minunate pe care cetățenii Moldovei și Guvernul SUA, prin intermediul USAID, le fac în domeniul IT. După cum știți, sectorul IT este foarte important aici, în prezent reprezintă circa 7% din PIB și cred că în 2022 a creat aproximativ 2.000 locuri noi de muncă, cu o creștere de 51%. Cifrele sunt excepționale - este minunat! Însă, în același timp, acești oameni sunt mereu online din cauza job-ului lor. Și ei, de asemenea, trebuie să aibă cunoștințe legate de educația financiară. Puțini dintre noi mai primesc salariul sub forma unui document de hârtie sau unor bancnote de dolari sau lei, primim o sumă în contul nostru bancar, care parcă a nimerit acolo în mod misterios și magic. Prin urmare, cred că este esențial ca toți să dezvolte abilități digitale solide pentru a gestiona acești bani, pentru a ști cum să îi transferăm, să învățăm cum să îi cheltuim și să economisim, deoarece totul este gestionat pe laptop, totul se face pe computer.

Și acum o întrebare foarte importantă despre experiența SUA în acest domeniu. Ce idei bune despre bani și finanțe poate prelua Moldova de la Statele Unite?

Kent D. Logsdon: Cred că am văzut studiile și știm că nivelurile de alfabetizare financiară aici nu sunt atât de ridicate pe cât ar putea să fie. Pot fi îmbunătățite. Și organizând această campanie de educație financiară, este ceva ce noi am învățat în Statele Unite, după cum am menționat când am vorbit de orele de educație financiară din liceu. Acolo, ne asigurăm că în timp ce înveți matematica, lucrezi cu dolari și cenți, ceea ce te ajută să dezvolți abilități matematice, iar acest lucru face parte din educația financiară. Astfel, atunci când termini școala, pe lângă diploma obișnuită, ai mai urmat și un curs despre gestionarea banilor, despre planificarea bugetului, ce să faci cu banii pe care îi câștigi, cum să obții un împrumut. Aceste concepte sunt cu adevărat importante și cred că cetățenii Republicii Moldova vor beneficia de pe urma acestei campanii pe care Banca Națională a Moldovei va putea să o implementeze la nivel național.

În cadrul Proiectului Transparența Sectorului Financiar al USAID (FSTA), Banca Națională a Moldovei va primi un instrument de supraveghere, care este inovator pentru întreaga regiune – o soluție informatică pentru monitorizarea tranzacțiilor în vederea detectării unor tentative eventuale de spălare a banilor. Ce așteptări aveți de la acest proiect?

Kent D. Logsdon: Așteptările sunt deja vizibile, deoarece suntem foarte entuziasmați în legătură cu aceasta. Software-ul a fost deja implementat și este deja în uz. Sunt foarte entuziasmat că am lansat oficial acest lucru pentru public și am explicat cum funcționează. Ceea ce am învățat în deceniul trecut, nu numai despre spălarea de bani, ci și despre finanțarea terorismului, este foarte important să știm ce tranzacții au loc în sistemul financiar. Acest tip de software, dacă încercați să vă imaginați o persoană care încearcă să caute pe laptop și să verifice, acum puteți utiliza tehnologia pentru a monitoriza aceste tranzacții. Software-ul semnalează că este o tranzacție la care cineva trebuie să atragă atenția: semnal, opriți aici, aruncați o privire asupra acesteia! Și de multe ori este doar un semnal, dar permite unei persoane să se uite la aceasta și să fie foarte conștientă de potențialul unei activități suspecte în sistem, și am menționat, spălarea de bani, iar sistemul va ajuta cu adevărat în acest sens.

De asemenea cu ajutorul USAID, este elaborată soluția eKYC pentru identificarea de la distanță a clienților instituțiilor financiare. Cum va schimba acest lucru procesul de desfășurare a afacerilor în Moldova?

Kent D. Logsdon: Modul de desfășurare a afacerilor este deja în schimbare, așa cum o fac oamenii aici, în Moldova. Deci, știm din soluțiile software despre care tocmai am vorbit: avem inteligență artificială, avem învățare automată, avem toate aceste lucruri care se întâmplă. Dar această nouă tehnologie ne va permite nouă, în calitate de consumatori, de oameni obișnuiți, să facem lucruri online cum ar fi deschiderea unui cont bancar. Nu trebuie să stați în coadă pentru a deschide un cont bancar. Nu veți face o tranzacție în persoană. Mă gândesc la părinții mei, mă gândesc la ei mergând la bancă. Tot ce trebuiau să facă era să meargă personal la bancă. Chiar dacă acum uneori încă mai trebuie să mergem la bancă pentru a deschide un cont și facem multe tranzacții online, cu acest nou instrument vom putea face totul online. Mă gândesc la numărul de ore și zile economisite, atunci când ne gândim la consumatorii individuali până la afaceri. Veți putea folosi această tehnologie pentru a deschide un cont online în mod protejat și sigur și a face tranzacții comerciale.

Continuăm să discutăm despre sprijinul SUA. Ne puteți spune care e volumul sprijinului acordat de Statele Unite Republicii Moldova pe parcursul a 32 de ani de când țara și-a obținut independența?

Kent D. Logsdon: Statele Unite au fost un partener puternic. Am fost angajați să susținem Republica Moldova. Relațiile noastre au avut perioade bune și mai puțin bune de-a lungul timpului, dar am fost un partener constant. Am dorit cu adevărat să lucrăm și să sprijinim poporul din Moldova în dezvoltarea lui și pe calea europeană. În ultimii 32 de ani, probabil că am oferit, în calitate de partener de dezvoltare, aproximativ 2 miliarde de dolari americani. Dar ceea ce este cu adevărat impresionant este că de la războiul și invazia neprovocată a Rusiei în Ucraina, am acordat aproximativ 700 de milioane de dolari americani în calitate de asistență din partea SUA. Aceasta acoperă o gamă largă de domenii, inclusiv asistență sectorului energetic, în educație și tehnologiile viitorului, sprijin pentru economie și eforturile Moldovei de a ajuta refugiații, asistență umanitară, precum și susținerea transformării domeniului militar pentru o armată modernă. Acestea sunt domeniile în care lucrăm. Și, desigur, cel mai interesant pentru conversația noastră de astăzi este că acești bani sprijină și această nouă campanie națională de educație financiară, iar Guvernul SUA este mândru să facă parte din această inițiativă.

Cu presiuni inflaționiste majore, șocuri economice multiple la nivel mondial și un deficit de energie, cum credeți că se descurcă Moldova?

Kent D. Logsdon: Moldova a lucrat foarte bine pentru a căuta surse noi de energie. De fapt, au fost 30 de ani de dependență de o singură sursă de energie din Rusia. Și acest guvern, cu sprijin puternic din partea partenerilor de dezvoltare, inclusiv a guvernului SUA, a depus eforturi considerabile pentru a ajuta Moldova să diversifice în ceea ce privește sursele de

energie, și pentru a găsi modalități de a căuta noi tipuri de energie, inclusiv energia regenerabilă. Lucrăm foarte asiduu împreună și credem că Moldova înregistrează progrese semnificative într-un timp foarte scurt.

Moldova este candidată pentru aderarea la UE. Care sunt anticipările cu privire la progresul acestui proces de integrare?

Kent D. Logsdon: Guvernul SUA susține în totalitate aspirațiile Moldovei de a deveni membră a Uniunii Europene și de a rămâne o parte a lumii occidentale, așa cum spune adesea doamna Președintă, o parte a lumii libere. Vom face tot posibilul prin programele noastre de asistență ca să găsim modalități de a sprijini aspirațiile Moldovei și efortul depus pentru alinierea cu politicile UE și munca care se desfășoară în prezent. Noi nu suntem membri ai UE, deci nu avem drept de vot, dar vă puteți baza pe sprijinul nostru. Vom continua să susținem acest lucru cu colegii noștri din Bruxelles și, în parte, în fiecare capitală, sprijinind ceea ce credem că este locul potrivit pentru Moldova, ca parte a UE.

Moldova are nevoie atât de resurse, cât și de parteneri pentru a fi eficientă în abordarea provocărilor cu care se confruntă. Ne putem baza pe asistența Dumneavoastră susținută în timp ce depășim aceste obstacole?

Kent D. Logsdon: Da, puteți. SUA, așa cum am menționat, a fost alături de voi timp de 32 de ani și continuăm să fim alături de voi. Considerăm Guvernul Moldovei și poporul Republicii Moldova parteneri incredibili. Am colaborat într-o multitudine de domenii și am înregistrat multe progrese. Și ne așteptăm să continuăm să facem asta în viitor.

Avem în acest podcast un interviu blitz.

Kent D. Logsdon: Pare a fi complicat.

Cu ce se ocupă ambasadorul SUA în R. Moldova?

Kent D. Logsdon: Activitatea mea zilnică are două aspecte: în primul rând, reprezint Guvernul SUA și politica noastră în mod oficial față de Guvernul Republicii Moldova. Deci, avem discuții oficiale la nivel de guverne. Dar mai interesante și, cred eu, mult mai distractive sunt activitățile de zi cu zi, lucrând cu cetățenii moldoveni și americani pentru a susține relația bilaterală. Dorim să avem o relație puternică, sau așa spune mai puternică, între americani și moldoveni. Petrecem mult timp încercând să ne conectăm cu oamenii, să aflăm mai multe despre această țară minunată, să trăim cu această țară minunată, inclusiv din punct de vedere culinar și cultural, precum și să colaborăm în toate proiectele noastre comune ca parteneri.

Care credeți că e contribuția-cheie a SUA la dezvoltarea sistemului financiar al R. Moldova?

Kent D. Logsdon: Cred că acest program este una din aceste contribuții, această campanie națională de educație financiară. Am fost foarte entuziasmat în ultimii ani, am avut Zilele Americii și Banca Națională împreună cu partenerii noștri au lucrat cu tineri organizând concursuri. Și am observat cum tinerii devin foarte interesați de educația financiară. Deci, acesta este unul dintre modurile interesante prin care putem ajuta.

Ce exporturi moldovenești au potențial de a accesa piața SUA?

Kent D. Logsdon: Aici există atât de multe exporturi minunate, dar unde vedem un potențial real și realizări concrete deja: mă gândesc la vin, la fructele sâmburoase, la textile în paralel cu industria modei și, desigur, la industria IT, așa cum am menționat. Toate acestea au rezultate foarte bune. Tinerii din Moldova își construiesc cariere și sunt pasionați de aceste domenii. Moldova exportă produse de talie mondială către Uniunea Europeană și către vecinii săi, iar noi suntem însuflețiți să vedem și mai multe dintre acestea ajungând în SUA.

Ce sfaturi ați oferi americanilor care vor să investească în Moldova?

Kent D. Logsdon: Americanii care doresc să investească în Moldova sunt bineveniți. Ambasada SUA este aici pentru a ajuta în orice fel posibil. Camera Americană de Comerț, de asemenea, este aici pentru a ajuta. Cred că ceea ce trebuie să facă cele mai multe companii este să-și facă mereu temele. Trebuie să cunoască care sunt regulile și reglementările ce pot să funcționeze cel mai bine pentru investițiile lor aici.

Ce ar trebui să facă Moldova pentru a atrage mai mulți investitori?

Kent D. Logsdon: Cred că Moldova și acest Guvern depun eforturi enorme pentru a atrage investitori. Ei încearcă să dezvolte cel mai bun climat, cadru regulator și, mai bine spus, un mediu de afaceri care să fie atractiv pentru investitorii străini. Știm că au existat multe provocări economice în ultimii ani în această țară. Am fost foarte bucuros să văd atât de mulți investitori rămânând aici și continuând să investească. Deci, pentru a atrage noi investitori, este important pentru ei să cunoască piața, să învețe despre piața locală. Guvernul SUA și Camera Americană de Comerț sunt aici pentru a oferi ajutor în acest sens.

Și ultima întrebare, stimate Ambasador. Ce sfaturi aveți pentru tinerii din Moldova care doresc să înceapă o afacere sau să facă investiții?

Kent D. Logsdon: Sper să o facă. Sper că tinerii din Moldova se gândesc la afaceri și antreprenoriat. Este un domeniu foarte interesant. De ce au nevoie? - de mentorat. Există atât de mulți oameni grozavi care au reușit, care au învățat cum să înceapă afaceri. Unii dintre cei mai minunați și inspirați oameni pe care i-am întâlnit în ultimul an și jumătate în Republica Moldova sunt oameni de afaceri, oameni care au avut o idee și o pasiune pentru ceea ce doreau să facă. Și au primit și puțin ajutor. Uneori a venit din partea Guvernului SUA, prin intermediul USAID. Alteori, a venit de la alți prieteni și mentori, parteneri de dezvoltare, sau alți moldoveni pe care îi cunoșteau. Mentoratul și sprijinul real sunt necesare. Desigur, ajutorul financiar și toate acestea sunt necesare, dar găsirea unui mentor înseamnă cineva care vă ajută.

Stimate dle Ambasador, vă mulțumim.

Kent D. Logsdon: Eu vă mulțumesc. A fost o revedere foarte plăcută!

Tags

[podcast](#) ^[2]

[da sens banilor](#) ^[3]

[podcastul](#) ^[4]

[Podcast de educație financiară](#) ^[5]

[Invitat Ambasadorul SUA în Republica Moldova](#) ^[6]

[Kent D. Logsdon.](#) ^[7]

Source URL:

<http://bnm.md/en/node/65913>

Related links:

[1] <http://bnm.md/ro/content/podcasturi> [2] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=podcast](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=podcast) [3] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=da sens banilor](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=da%20sens%20banilor) [4] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=podcastul](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=podcastul) [5] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Podcast de educație financiară](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Podcast%20de%20educa%C7Eie%20financiar%C483) [6] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Invitat Ambasadorul SUA în Republica Moldova](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Invitat%20Ambasadorul%20SUA%20%C4%82%20Republica%20Moldova) [7] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Kent D. Logsdon.](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Kent%20D.%20Logsdon.)